

Przedmiotowy system oceniania z chemii.

1. Uczeń może otrzymać ocenę za następujące formy aktywności: wypowiedź ustną, prace pisemne (sprawdziany, kartkówki), zadanie domowe, aktywność na lekcji, udział w konkursach przedmiotowych.
2. Kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie.
3. Sprawdziany odbywają się po zakończeniu każdego działu. Zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i omówiony jest ich zakres.
4. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych to ma obowiązek napisać go w terminie do dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. Uczeń taki nie ma już możliwości poprawy sprawdzianu.
5. Poprawie podlegają oceny niedostateczne ze sprawdzianów po każdym dziale w terminie do dwóch tygodni od dnia oddania poprawionych prac przez nauczyciela.
6. Do poprawy danego sprawdzianu można przystąpić tylko jeden raz.
7. Przy pisaniu i poprawianiu sprawdzianów obowiązują te same kryteria ocen. Do dziennika wpisywane są obie oceny (nie wpisuje się jedynie kolejnej oceny niedostatecznej).
8. Sprawdziany, kartkówki, prace domowe są obowiązkowe.
9. Uczeń może być odpytywany bez zapowiedzi z trzech ostatnich lekcji (bez możliwości poprawy oceny).
10. Uczniowi przysługuje jedno nieprzygotowanie na semestr (w przypadku realizacji jednej godziny chemii tygodniowo) lub dwa nieprzygotowania na semestr (w przypadku realizacji co najmniej dwóch godzin chemii tygodniowo).
11. Jeśli uczeń zgłosił nieprzygotowanie do lekcji (na początku lekcji, przed sprawdzeniem obecności) jest zwolniony z pisania jedynie niezapowiedzianej kartkówki. Zgłoszenie później (po wytypowaniu do odpowiedzi) może spowodować otrzymanie oceny niedostatecznej.
12. Brak pracy domowej (zeszytu) i nieprzygotowanie do lekcji powinny być zgłoszone nauczycielowi przed rozpoczęciem lekcji, co zostaje odnotowane w dzienniku.
13. Odpytywanie z większej partii materiału jest zapowiadane.
14. Jeśli uczeń opuścił lekcje z przyczyn losowych to ma obowiązek samodzielnie nadrobić zaległości i uzupełnić notatkę na kolejne zajęcia.
15. Przy ustalaniu ocen z poprawionego sprawdzianu obowiązują progi procentowe zgodne ze „Statutem szkoły”:

Oceny cząstkowe

Ocena	Przedział procentowy
niedostateczna	0%–39%
dopuszczająca	40%–55%
dostateczna	56%–75%
dobra	76%–89%
bardzo dobra	90%–95%
celująca	96%–100%

16. Ocena klasyfikacyjną z danego przedmiotu wystawia nauczyciel na podstawie ocen bieżących.

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej obowiązują następujące przedziały:

Średnia ważona ocen cząstkowych:

Ocena	Przedział wartości średniej
niedostateczna	0,00–1,64
dopuszczająca	1,65–2,55
dostateczna	2,56–3,55
dobra	3,56–4,55
bardzo dobra	4,56–5,25
celująca	5,26–6,00

17. Na ocenę klasyfikacyjną mogą mieć wpływ takie cechy jak: zaangażowanie, wykonywanie prac dodatkowych, stosunek do przedmiotu.

Kryteria wymagań na poszczególne oceny.

Ocenę niedostateczną uzyskuje uczeń, który nie spełnia poziomu wymagań koniecznych:

- nie opanował wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych ani praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna treści i zastosowań podstawowych praw, pojęć i systematyki chemicznej,
- nie potrafi sformułować obserwacji doświadczenia chemicznego.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne dotyczące zapamiętania wiadomości:

- jest w stanie zapamiętać i przypomnieć sobie treści podstawowych praw chemii, podstawowych właściwości chemicznych, najważniejszych zjawisk chemicznych,
  - rozwiązuje przy pomocy nauczyciela proste zadania teoretyczne i praktyczne,
  - poprawnie formułuje obserwacje dotyczące doświadczenia chemicznego.
  - Do wymagań koniecznych jest zaliczane również opanowanie najbardziej przystępnych, najczęściej stosowanych i praktycznych treści programowych. Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki chemii oraz przydatne w życiu codziennym
- światle tego zapisu ocenę dopuszczającą uzyskuje uczeń, który:
- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,
  - zna treść podstawowych praw chemii, definicje najważniejszych wielkości, zapisuje właściwe prawa i wzory z przedstawionego zestawu, potrafi przygotować tablice wzorów z zakresu zrealizowanego materiału,
  - rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, odczytuje wartości z wykresów, umie sporządzić wykres na podstawie tabeli, potrafi zapisać wzorem prawa lub definicje, obliczyć wartość definiowanych wielkości, wyprowadza jednostki,
  - zna przykłady stosowania praw chemii w życiu codziennym.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe dotyczące zrozumienia wiadomości.

Uczeń przy niewielkiej pomocy nauczyciela:

- umie wyjaśnić, od czego zależą podstawowe właściwości chemiczne i struktura związków chemicznych,
- zna jednostki i relacje matematyczne wiążące zmienne występujące w prawach chemicznych,
- zna i potrafi wyjaśnić poznane prawa chemii oraz umie je potwierdzić odpowiednimi, prostymi eksperymentami.

Wymagania podstawowe obejmują treści przystępne, proste, uniwersalne, niezbędne do dalszej nauki chemii, użyteczne praktycznie dla ucznia. Według brzmienia powyższego zapisu ocenę dostateczną uzyskuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone podstawą programową na podstawie wymagań minimum programowego,
- ma umiejętności określone na ocenę dopuszczającą oraz rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- interpretuje wzory i prawa chemiczne w sposób odtwórczy, przekształca wzory, opisuje zjawiska, posługując się odpowiednią terminologią, z wykresu oblicza wartości wielkości chemicznych oraz wyznacza ich zmiany, interpretując wykresy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające, które dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych:

- posługuje się wiadomościami, które są rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzysta przy tym ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych, w tym w wersji elektronicznej.

Wymagania obejmują treści o zwiększonym stopniu trudności, rozszerzone, przydatne do stosowania w chemii, użyteczne ogólnie w praktyce. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- nie przyswoił w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował jena poziomie przekraczającym wymagania zawarte w minimum programowym,
- opanował umiejętności określone na ocenę dostateczną oraz poprawnie rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, a także korzystając z wykresu, potrafi przedstawić występujące zależności w funkcji innych zmiennych, np. w postaci logarytmicznej,
- w obrębie danego działu umie powiązać różne prawa, zjawiska i zasady oraz zastosować je do rozwiązania zadań rachunkowych i problemów teoretycznych, przeprowadza samodzielnie doświadczenie, stosując właściwe przyrządy i metody pomiarowe, a także poprawnie formułuje wniosek wynikający z doświadczenia.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające dotyczące stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych. Uczeń stosuje wiadomości i umiejętności do:

- przeprowadzania szczegółowej analizy procesów chemicznych,
- projektowania doświadczeń potwierdzających najważniejsze prawa chemii oraz właściwości pierwiastków i związków chemicznych,
- rozwiązywania złożonych zadań obliczeniowych, np. wyprowadzania wzorów, analizy wykresów.

Wymagania dopełniające obejmują treści o znacznym stopniu trudności, stosowane specjalistycznie. Wobec tego ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony programem nauczania realizowanym w danej klasie,
- opanował umiejętności określone na ocenę dobrą oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami z różnych działów chemii, logicznie je łączy, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne zawarte w programie nauczania,
- stosuje posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów łączących różne działy chemii,
- swobodnie posługuje się terminologią chemiczną nie tylko po polsku, ale również np. po angielsku (w przypadku nauczania dwujęzycznego: w językach polskim i angielskim),
- potrafi zaprojektować doświadczenie i przeprowadzić analizę wyników, uwzględniając rachunek błędów, a także podaje poprawne obserwacje sekwencji doświadczeń chemicznych i formułuje właściwy wniosek wynikający z przeprowadzonych reakcji następczych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania wykraczające, tzn. obejmujące wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza realizowany program nauczania w danej klasie:

- inicjuje akcje wykraczające poza ramy programowe,
- sporządza z własnej inicjatywy materiały stanowiące pomoc przy realizacji treści programowych,
- posługuje się bogatym słownictwem inżynieryjno-technicznym,
- jest finalistą lub laureatem olimpiady chemicznej,
- jest finalistą lub laureatem konkursu chemicznego zorganizowanego pod patronatem wojewódzkiego kuratora oświaty.

Wymagania wykraczające obejmują treści niezawarte w programie nauczania, mają charakter naukowo-specjalistyczny i znaczny stopień trudności. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności określone na ocenę bardzo dobrą,
- ma wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie,
- samodzielnie zdobywa wiedzę z różnych źródeł,
- rozwija swoje zainteresowanie chemią,
- biegle rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- przedstawia oryginalne sposoby rozwiązania zadań i samodzielnie rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy,
- samodzielnie planuje eksperymenty, przeprowadza je i analizuje wyniki,
- przeprowadza rachunek błędów, w tym korzystając z zasad rachunku różniczkowego,
- formułuje hipotezy i weryfikuje je jakościowo i ilościowo,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach z dziedziny chemii,
- popularyzuje chemię, przygotowując odczyty, doświadczenia,
- pomaga organizować szkolne konkursy chemiczne.